



Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 96/17
V Luxemburgu 13. septembra 2017

Rozsudok vo veci C-111/16
Giorgio Fidenato a i.

Členské štáty nemôžu prijať núdzové opatrenia týkajúce sa geneticky modifikovaných potravín a krmív, ak nie je zrejmé, že existuje vážne riziko pre zdravie alebo životné prostredie

V roku 1998¹ Komisia povolila uvádzanie geneticky modifikovanej kukurice MON 810 na trh. Vo svojom rozhodnutí sa Komisia odvolala na stanovisko vedeckého výboru, podľa ktorého nebol dôvod, aby sa dospelo k záveru, že tento výrobok by mohol mať nepriaznivé účinky na ľudské zdravie alebo životné prostredie.

Talianska vláda v roku 2013 požiadala Komisiu o prijatie núdzových opatrení s cieľom zakázať pestovanie kukurice MON 810 vzhľadom na nové vedecké štúdie, ktoré vypracovali dva talianske výskumné inštitúty. Na základe vedeckého stanoviska Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín (EFSA) dospela Komisia k záveru, že neexistuje nijaký nový vedecky podložený dôkaz, ktorý by odôvodňoval požadované núdzové opatrenia a vyvracal jej predchádzajúce závery o bezpečnosti kukurice MON 810. Talianska vláda napriek tomu prijala v roku 2013 vyhlášku, ktorou sa zakazuje pestovanie kukurice MON 810 na talianskom území.

V roku 2014 pán Giorgio Fidenato a ďalší pestovali v rozpore s touto vyhláškou kukuricu MON 810 a boli z tohto dôvodu stíhaní.

Tribunale di Udine (Okresný súd Udine, Taliansko) sa v rámci trestného konania proti týmto osobám Súdneho dvora okrem iného pýta, či v oblasti potravín možno prijať núdzové opatrenia na základe zásady preventívnosti. Podľa tejto zásady môžu členské štáty prijať núdzové opatrenia, aby zabránili riziku pre ľudské zdravie, ktoré ešte nebolo úplne zistené alebo pochopené z dôvodu vedeckej neistoty.

Svojím dnešným rozsudkom Súdny dvor predovšetkým pripomína, že tak potravinové právo Únie², ako aj právna úprava Únie v oblasti geneticky modifikovaných potravín a krmív³ majú za cieľ zabezpečiť **vysoký stupeň ochrany ľudského zdravia** a záujmov spotrebiteľov za predpokladu zabezpečenia efektívneho fungovania vnútorného trhu, ktorého základným aspektom je **voľný pohyb** bezpečných a zdravých potravín a krmív.

V tomto rámci Súdny dvor konštatuje, že **ak sa nepreukáže, že je zrejmé, že geneticky modifikovaný výrobok pravdepodobne predstavuje vážne riziko** pre zdravie ľudí, zvierat alebo

¹ Rozhodnutie Komisie z 22. apríla 1998 o uvádzaní geneticky modifikovanej kukurice (*Zea mays* L. línia MON 810) na trh podľa smernice Rady 90/220/EHS (Ú. v. ES L 131, 1998, s. 32; Mim. vyd. 03/023, s. 77).

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 z 28. januára 2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín (Ú. v. ES L 31, 2002, s. 1; Mim. vyd. 15/006, s. 463). Článok 7 tohto nariadenia, nazvaný „Zásada preventívnosti“, dovoľuje členským štátom prijať dočasné opatrenia na riadenie rizika „za určitých okolností, ak sa... zistí možnosť škodlivých účinkov na zdravie, ale pretrváva vedecká neistota“.

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 z 22. septembra 2003 o geneticky modifikovaných potravinách a krmivách (Ú. v. EÚ L 268, 2003, s. 1; Mim. vyd. 13/032, s. 432). Článok 34 dovoľuje členským štátom prijať núdzové opatrenia „ak je zrejmé, že [povolené geneticky modifikované] výrobky... pravdepodobne predstavujú vážne riziko pre zdravie ľudí, zvierat alebo životné prostredie“.

pre životné prostredie, **Komisia a ani členské štáty nemajú možnosť prijať núdzové opatrenia**, ako je zákaz pestovania kukurice MON 810.

Súdny dvor zdôrazňuje, že **zásada preventívnosti**, ktorá predpokladá vedeckú neistotu, pokiaľ ide o existenciu určitého rizika, **nestačí na prijatie takých opatrení**. Aj keď táto zásada môže odôvodňovať prijatie dočasných opatrení na riadenie rizika všeobecne v oblasti potravín, neumožňuje vylúčiť alebo zmeniť ustanovenia týkajúce sa **geneticky modifikovaných potravín**, najmä ich zmiernením, keďže tieto potraviny už boli predmetom celkového vedeckého hodnotenia pred ich uvedením na trh.

Okrem toho Súdny dvor uvádza, že **členský štát môže** po tom, ako Komisiu úradne informuje o potrebe prijať núdzové opatrenia, a v prípade, že táto inštitúcia neprijala nijaké opatrenie, sám **prijať takéto opatrenia na vnútroštátnej úrovni**. Okrem toho ich **môže udržiavať v platnosti a obnovovať, pokiaľ Komisia neprijme rozhodnutie**, ktorým sa tieto opatrenia rozširujú, menia alebo rušia. Za týchto okolností vnútroštátne súdy majú právomoc posúdiť zákonnosť dotknutých opatrení.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlásenia rozsudku je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106